PIERWSZA ŁAWKA · GODZINY WYCHOWAWCZE · KLASY VII–VIII

Jak rozwiązywać konflikty

Scenariusz godziny wychowawczej (45 minut) dla klas VII–VIII: konflikt jako naturalna część relacji, style reagowania (rywalizacja, unikanie, ustępowanie, kompromis, współpraca), komunikat „ja”, słuchanie z parafrazą, stanowisko a potrzeba, pięć kroków rozwiązywania sporu i mediacja rówieśnicza. Wyraźna granica między konfliktem a przemocą. Sytuacje wymyślone, karty pracy, karty sytuacji, plakat i klucz.

Co jest w materiale

1	**Zanim zaczniesz i zasady rozmowy** Jak prowadzić zajęcia bez rozgrzebywania prawdziwych sporów w klasie.	2 strony
2	**Scenariusz „Spór to nie wojna”** 45 minut: konflikt a przemoc, pięć stylów reagowania, stanowisko i potrzeba, komunikat „ja”, parafraza, mediacja rówieśnicza w scenkach.	45 min
3	**Karty dla uczniów** „Style i granice” oraz „Od stanowiska do porozumienia” (z kluczem).	2 karty
4	**Do druku** Karty sytuacji do scenek mediacji i plakat „Pięć kroków przez spór”.	2 strony

Zanim zaczniesz

Ćwiczymy na wymyślonych sporach. Nie analizujemy przy klasie prawdziwych konfliktów między uczniami – nawet jeśli ktoś to proponuje. Jeśli w klasie trwa teraz ostry spór, ustal z pedagogiem lub psychologiem szkolnym, jak się nim zająć osobno.

Mediacja nie jest na wszystko. Gdy jedna osoba celowo i wielokrotnie krzywdzi drugą, a ma nad nią przewagę, to przemoc – nie sadzamy stron „do dogadania się”, tylko reagują dorośli według procedur szkoły.

Zdanie przewodnie: „Spieramy się o sprawę, nie walczymy z człowiekiem”.

Wskazówki dla nauczyciela

Przygotowanie

- Wydrukuj dla każdego ucznia karty „Style i granice” oraz „Od stanowiska do porozumienia”.
- Wydrukuj i wytnij karty sytuacji (6 kart: 5 do scenek – po jednej na grupę trzyosobową, przy większej klasie po dwie grupy na kartę; kartę „Przejście” omawiasz z całą klasą). Plakat „Pięć kroków przez spór” wydrukuj w A3.
- Sprawdź, czy w szkole działają mediatorzy rówieśniczy lub szkolne koło mediacji – jeśli tak, powiedz o tym uczniom.

Zasady rozmowy z uczniami

- **Nikt nie musi mówić o sobie.** Pytamy o sytuacje „wymyślonej osoby” albo „ucznia w podobnym wieku”. Uczeń zawsze może powiedzieć: „Nie chcę o tym mówić” – i nie pytamy dlaczego.
- **Mówimy o zachowaniach, nie o osobach.** Nie używamy imion kolegów z klasy, nie opisujemy prawdziwych zdarzeń ze szkoły.
- **Karty pracy zostają u ucznia.** Nauczyciel nie zbiera ich ani nie czyta bez zgody; chętni mogą pokazać, co napisali.
- **To, co mówimy w klasie, zostaje w klasie – chyba że ktoś jest w niebezpieczeństwie.** Jeśli uczeń powie o krzywdzie, postępuj według szkolnych standardów ochrony małoletnich i powiadom pedagoga lub dyrekcję.
- **Kończymy spokojnie** – ćwiczeniem oddechu albo krótką rundą „jedno słowo na koniec” i przypomnieniem, gdzie szukać pomocy.

Ocenianie i kolejne dni

- Zajęć nie oceniamy stopniami. Karty omawiamy wspólnie, każdy poprawia u siebie.
- Doceniaj konkretnie: „Dobrze, że zapytałeś o potrzebę, a nie tylko o to, czego ktoś żąda”.
- Jeśli w szkole działają mediatorzy rówieśniczy, przypomnij, jak się z nimi skontaktować. Nie kieruj do mediacji spraw z przemocą.
- Obserwuj, czy któryś uczeń nie jest stale celem docinków, wykluczenia lub nagrywania – to sygnał przemocy, postępuj według procedur szkoły i poinformuj pedagoga lub psychologa szkolnego.

Gdzie szukać pomocy – dla uczniów

- **116 111** – Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży (Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę) – gdy coś cię martwi, boisz się albo nie wiesz, co zrobić; można też napisać na czacie na 116111.pl (całą dobę).
- **800 12 12 12** – Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka – bezpłatnie, bez podawania danych; czat na stronie brpd.gov.pl (całą dobę).
- **112** – numer alarmowy – gdy komuś grozi niebezpieczeństwo albo potrzebuje pilnej pomocy (całą dobę).

PIERWSZA ŁAWKA

Cele w języku ucznia

- Odróżnisz konflikt od przemocy.
- Rozpoznasz swój sposób reagowania na spór i poznasz inne.
- Poćwiczysz komunikat „ja” i parafrazę.
- Sprawdzisz, jak działa mediacja rówieśnicza.

Podstawa programowa i zadania wychowawcze szkoły

- S24, najważniejsze umiejętności, pkt 5 – „rozwiązywanie problemów, również z wykorzystaniem technik mediacyjnych”
- S24, cele kształcenia ogólnego, pkt 3 – „formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób”
- S24, najważniejsze umiejętności, pkt 6 – „praca w zespole i społeczna aktywność”
- Edukacja zdrowotna VII–VIII 6.4 (Dz.U. 2026 poz. 958) – „omawia sposoby rozwiązywania problemów i konfliktów, w tym alternatywne metody rozwiązywania sporów, w szczególności mediacje”
- Edukacja zdrowotna VII–VIII 6.2 (Dz.U. 2026 poz. 958) – „nawiązuje i utrzymuje relacje, dbając o swoje potrzeby oraz jednocześnie szanując potrzeby innych osób […]”
- Edukacja zdrowotna VII–VIII 5.1 (Dz.U. 2026 poz. 958) – „omawia zależność między emocjami, myślami a objawami fizycznymi i zachowaniem”

Stan prawny w roku szkolnym 2026/2027

Zajęcia z wychowawcą – 1 godzina tygodniowo w każdej klasie IV–VIII (ramowe plany nauczania, Dz.U. 2026 poz. 1028). Własnej podstawy programowej nie mają; ich treść wynika z części ogólnej podstawy i z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły (art. 26 Prawa oświatowego). W roku 2026/2027 klasa IV uczy się według podstawy z 2026 r. (N26, Dz.U. 2026 poz. 378), klasy V–VIII – według podstawy z 2017 r. w brzmieniu Dz.U. 2024 poz. 996 (S24).

Edukacja zdrowotna – od 1.09.2026 przedmiot obowiązkowy w klasach IV–VIII (podstawa w brzmieniu Dz.U. 2026 poz. 958). Część „Edukacja zdrowotna – zdrowie seksualne” jest osobnymi zajęciami, z których rodzice mogą zrezygnować (Dz.U. 2026 poz. 966). Dawny przedmiot „wychowanie do życia w rodzinie” zastąpiła edukacja zdrowotna (Dz.U. 2025 poz. 363). Te zajęcia wychowawcze nie dotyczą zdrowia seksualnego – uzupełniają edukację zdrowotną, nie zastępują jej.

Kryteria sukcesu

- Umiem wymienić trzy cechy, po których odróżniam przemoc od konfliktu.
- Potrafię nazwać co najmniej trzy style reagowania na spór.
- Umiem ułożyć komunikat „ja” i sparafrazować wypowiedź kolegi.
- Znam zasady mediacji i wiem, kiedy mediacja nie jest właściwa.

PIERWSZA ŁAWKA

Style i granice

Pamiętaj: konflikt to różnica celów lub zdań. Przemoc = celowo + przewaga + powtarza się. Przemoc zgłaszam dorosłemu.

1 Oceń, czy opis dotyczy konfliktu (K), czy przemocy (P).

1. Dwie osoby nie mogą się zgodzić, kto przedstawia projekt na forum klasy.	K	P
2. Kilka osób od miesiąca wysyła jednej koleżance obraźliwe wiadomości.	K	P
3. Drużyna kłóci się o ustawienie na meczu.	K	P
4. Starszy uczeń co dzień każe młodszemu oddawać drugie śniadanie.	K	P

2 Dopasuj zachowanie do stylu reagowania.

1. „Dobra, rób jak chcesz” – choć mi zależy.
2. „Pogadamy kiedyś” – i temat nie wraca.
3. „Zrobimy po mojemu, koniec dyskusji”.
4. „Ty wybierasz temat, ja termin”.
5. „Powiedz, na czym ci zależy, i poszukajmy wyjścia”.

a) rywalizacja
b) kompromis
c) ustępowanie
d) współpraca
e) unikanie

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____ 5 ____

3 Podaj jedną sytuację, w której unikanie sporu (odłożenie rozmowy) jest rozsądne. Uzasadnij.

PIERWSZA ŁAWKA

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Godzina wychowawcza: Jak rozwiązywać konflikty – scenariusz z kartami dla uczniów, klasy 7–8

Podgląd pokazał 4 z 12 stron. Pełna wersja: 12 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- „Zanim zaczniesz" – co przygotować i zasady bezpiecznej rozmowy (nikt nie musi mówić o sobie)
- scenariusz na 45 minut krok po kroku
- karty dla uczniów z kluczem i materiały do druku.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/godzina-wychowawcza-jak-rozwiazywac-konflikty-klasy-7-8